

ELS ESTATS LIBERALS

Codi: 22203

Opció: La unificació italiana

Professora: Anna Sallés

PROGRAMA:

1.- Introducció

- a) L'impacte de la Revolució Francesa i l'etapa napoleònica en les estructures socials, econòmiques i polítiques (1790-1815)
- b) La polèmica historiogràfica en torn als orígens del Risorgimento

2.- La Restauració (1815-1830)

- a) L'obra de la Restauració: Àustria i les grans potències. El mapa polític italià el 1815
- b) Característiques dels diversos estats italians
- c) L'oposició liberal i les societats secretes
- d) Les revolucions de 1820 i 1830

3. La gestació de la unitat (1832-1848)

- a) Transformacions econòmiques i canvis socials. Diversitats i desequilibris regionals
- b) La formació del nacionalisme radical i democràtic: Giuseppe Mazzini i la ruptura amb la carboneria. El neixement de la Giovine Italia
- c) La formació del nacionalisme moderat: neogüelfs i neogibelins. Renzo di Cavour i el "partit piemontès"
- d) El Risorgimento cultural i artístic. El romanticisme

4.- La revolució nacional de 1848

- a) L'actitud papal davant l'agitació revolucionària. La liquidació del neogüelfisme
- b) La mobilització de la casa de Savoia: una acció prematura
- c) El fracàs del nacionalisme radical. Mazzini i la República romana
- d) Balanç del moviment revolucionari de 1848-1849

5.-De la frustrada revolució nacional al neixement del Regne d'Itàlia (1850-1861)

- a) La consolidació de l'hegemonia piemontesa. Cavour i la construcció d'un estat modern
- b) La internacionalització del problema italià. La política exterior piemontesa
- c) La subordinació de l'alternativa radical al nacionalisme moderat. Cavour i Garibaldi
- d) La primera guerra per la unitat d'Itàlia (1859-1860). El regne del Nord d'Itàlia. Garibaldi i la conquesta del Regne de Nàpols

6.-La construcció de l'estat unitari (1861-1870)

- a) La dreta en el poder. La mort de Cavour
- b) Característiques polítiques i institucionals del nou Regne d'Itàlia
- b) Diversitats i desequilibris regionals: l'hegemonia del Nord i la "qüestió meridional"
- d) La segona guerra per la unitat d'Itàlia (1866): la incorporació del Vèneto

e) La tercera guerra per la unitat d'Itàlia (1870). La "qüestió romana"

7.- Epíleg

Un estat-nació en construcció (1871-1914)

BIBLIOGRAFIA:

- Beales, D., The Risorgimento and the Unification of Italy. Longman, 1981
Candeloro, G., Storia dell'Italia moderna. Vols I, II, III i IV. Feltrinelli, 1956-1978
Guichonnet, P., L'unité italienne. Que sais-je, PUF, 1961
Hearder, H., Italy in the Age of the Risorgimento. Longman, 1983
Lepre, A., Il Risorgimento. Loescher, 1978
Renouvin, P., Historia de las relaciones internacionales. Siglos XIX i XX. Akal, 1982
Rudé, G., Europa desde las guerras napoleónicas a la revolución de 1848. Cátedra, 1982
Suratteau, J., La idea nacional. EDICUSA, 1975
Woolf, J.S., Il Risorgimento italiano. 2 vols, Einaudi, 1981

AVALUACIÓ:

Hi haurà dos elements d'avaluació: un treball de caràcter monogràfic , que s'haurà de realitzar abans de les vacances de Nadal, i un examen de caràcter general a realitzar quan acabi el curs.